

AERES
VMBO
BUITENPOST

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

AERES VMBO Buitenpost

Vastgesteld d.d.

Naam school	Aeres Vmbo Buitenpost
Bestuur	Aeres College van Bestuur, voorzitter Dhr. B.M.P. Pelikaan
Adres	Prof. Wassenberghstraat 3
Telefoonnummer	0511 541598
Email	Vmbo.buitenpost@aeres.nl
Website	www.aeres.nl\buitenpost
Brinnummer	25GV30
Contactpersoon	Alexandra Dantuma-Zuidersma (ondersteuningscoördinator)

Voorwoord

In dit schoolondersteuningsprofiel (vanaf hier profiel genoemd) kunt u lezen hoe de school leerlingen ondersteunt. Dit SOP is vooral voor ouders en betrokkenen¹ geschreven. Het kan ook voor andere doelen gebruikt worden:

- *Inzicht:*
Het profiel vertelt ouders hoe de school basisondersteuning en extra ondersteuning biedt. Ook vertelt het welke kennis en mogelijkheden er op de school zijn.
- *Afweging:*
Het profiel helpt de school bij de afweging of de school voor haar leerlingen passend onderwijs kan bieden.
- *Informatie:*
Het profiel geeft informatie voor het samenwerkingsverband. Zo wordt duidelijk of alle scholen een dekkend netwerk van passend onderwijs vormen voor alle leerlingen in de regio Zuidoost-Friesland.

De school is wettelijk verplicht in dit profiel de taken, verantwoordelijkheden en manier van werken rondom Passend Onderwijs op te schrijven. In de regio is de basisondersteuning vastgesteld. Dit profiel beschrijft hoe de school deze basisondersteuning uitvoert. De basisondersteuning is in bijlage 1 beschreven. Ook wordt hier beschreven welke extra ondersteuning de school aan hun leerlingen kan geven.

Voor meer informatie over de school kunt u natuurlijk ook de website van deze school bekijken. Hierop is bijvoorbeeld de schoolgids met informatie voor u als ouders te vinden. Ga vooral ook eens kijken op de open dag om de sfeer te proeven en al uw vragen direct te stellen. Op open dagen kunt u uw vragen stellen en de sfeer proeven. Natuurlijk kunt u ook een afspraak met iemand van de school maken.

Het profiel is met zorg en aandacht opgesteld door de schooldirectie van deze schoollocatie. Het is maximaal vier jaar geldig. Binnen die vier jaar wordt de inhoud regelmatig opnieuw bekeken en zo nodig aangepast. De ouders, docenten en leerlingen in de Medezeggenschapsraad hebben voordat het profiel is vastgesteld advies gegeven over de inhoud van het profiel.

Het schoolondersteuningsprofiel is voor het laatst bijgesteld op: 9 juni 2022

¹ Ouders en verzorgers en betrokkenen worden hierna ouder(s) genoemd.

Hoofdstuk 1 Beschrijving van de niveaus van ondersteuning

1.1 Inleiding

De school werkt met 34 andere schoollocaties samen in een samenwerkingsverband; Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland.

Alle scholen mogen zelf bepalen op welke manier zij aan hun leerlingen onderwijs bieden.

Binnen dit samenwerkingsverband is afgesproken dat alle schoollocaties voldoen aan de minimale eisen van de onderwijsinspectie. Dit wordt *'Meedoen'* genoemd. Zie voor een specifieke beschrijving hiervan voor onze locatie in de bijlage hoofdstuk "Meedoen op Aeres VMBO Buitenpost".

Daarnaast zijn er schoollocaties die zich meer hebben gespecialiseerd in bepaalde richtingen van het onderwijs aan hun leerlingen. Dat wordt *'Meerdoen'* genoemd.

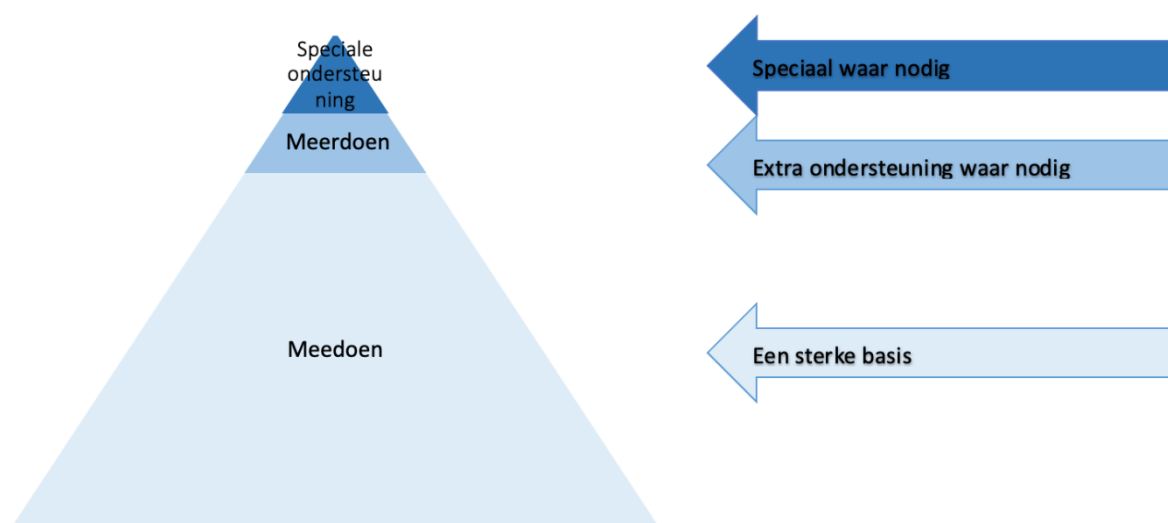
Binnen het samenwerkingsverband is een orthopedagogisch en didactisch centrum (OPDC) voor kortdurende trajecten. Ook zijn er binnen het samenwerkingsverband scholen voor speciaal onderwijs (VSO). Het OPDC en SO bieden een vorm van extra gespecialiseerde ondersteuning op een aparte locatie. Dat wordt *'Speciale ondersteuning'* genoemd.

Of de leerling binnen de school ondersteund wordt op het gebied van Meedoen of Meerdoen hangt af van:

- Hoe veel en hoe lang de leerling de ondersteuning nodig heeft
- Hoe de ondersteuning geregeld is binnen de school
- Of de school wel de benodigde expertise heeft
- Hoeveel aanpassingen er in methoden/materialen/faciliteiten voor uw kind nodig zijn
- De mate waarin de leerling een aangepaste omgeving nodig heeft
- Of eventuele andere instanties beschikbaar zijn om mee samen te werken

Als een leerling geplaatst wordt op het VSO of OPDC is altijd een indicatie nodig van het Samenwerkingsverband. Er zijn afspraken gemaakt wanneer hiervoor er een indicatie afgegeven kan worden.

Het is belangrijk dat altijd een analyse wordt gemaakt van de ondersteuning die de leerling nodig heeft en welke soort ondersteuning daarbij past. Ook wordt gekeken of de school deze ondersteuning zelf kan bieden. Deze analyse gebeurt steeds opnieuw, omdat de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan veranderen. De analyse wordt in een ondersteuningsperspectiefplan (OPP) opgeschreven.

1.2 Basisondersteuning (MEEDOEN)

'Kleine veranderingen in het speelveld'

Dit is de hulp die elke leerling kan krijgen, als dat nodig is. Binnen het Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO is afgesproken dat het niveau van deze ondersteuning de norm is die de onderwijsinspectie stelt aan de basiskwaliteit van het onderwijs.

De meeste leerlingen kunnen met de basisondersteuning het onderwijsprogramma in hetzelfde tempo volgen als hun klasgenoten. Het niveau van de basisondersteuning staat in het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband en in bijlage 1 van dit profiel. De basisondersteuning wordt hier dus niet apart beschreven. In bijlage 2 vindt u een overzicht van de basisondersteuning op Aeres VMBO Buitenpost.

1.3 Extra ondersteuning (MEERDOEN)

'Aanpassen van de spelregels'

Voor een aantal leerlingen is er meer nodig dan de ondersteuning in de basis, zoals: de structurele aanpassing van de regels van de opleiding. Voorbeelden zijn: aanpassingen in de begeleiding, in het onderwijsprogramma (de vakken), op welke manier toetsen worden afgenomen of in het schoolgebouw. De verwachting is dat door het oprekken van de 'spelregels' deze leerlingen het diploma kunnen halen. De hulp en aanpassingen worden voor een langere tijd voor deze individuele leerling ingezet. De school maakt maximale aanpassingen in het onderwijsaanbod, leermiddelen en personele inzet. Hiervoor wordt een plan opgesteld, dat wordt een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) genoemd. Ouders en de leerling denken mee in het opstellen van dit OPP. Zo zijn de ouders en het kind constant en formeel betrokken bij de beslissingen over de aanpassingen in de begeleiding van het onderwijs.

1.4 Speciale ondersteuning

'Veranderen van speelveld'

Soms kan de school de aanpassingen die een leerling nodig heeft, niet bieden. Dan zijn er binnen het samenwerkingsverband twee andere vormen van onderwijsplekken: het VSO en het OPDC. Als een leerling op het VSO of OPDC wordt geplaatst, wordt dit speciale ondersteuning genoemd. Dit kan een tijdelijke plaatsing op het OPDC zijn. Het kan ook een samenwerkingsvorm tussen VSO en VO met inschrijving in het VSO zijn. Of het gaat om een plaatsing in het VSO. Voor deze vormen van ondersteuning moet het samenwerkingsverband een indicatie afgeven.

1.5 Als het aanbod niet passend blijkt bij de onderwijsbehoeften

'grenzen aan de ondersteuning'

Aanpassingen zijn niet genoeg

Soms zijn er verschillende aanpassingen en inspanningen gedaan om de leerling te helpen en komt de leerling na verloop van tijd toch niet tot leren. Dan zal de school samen met de ouder(s) op zoek gaan naar een andere, meer passende school. Dat is de zorgplicht die de school heeft.

Na aanmelding

Wat de school kan bieden aan 'Meerdoen' kan verschillen per school. Daarom is een leerling soms beter op zijn of haar plek op een andere school. Dan gaat de school, waar de leerling is aangemeld, met de ouder(s) op zoek naar de beste plek voor de leerling. Dat doet de school nadat goed onderzocht is of zij onderwijs kunnen bieden aan de leerling. De school heeft deze zorgplicht.

Voor vragen over de ondersteuning op de school, de aanmelding en toelating kan er contact opgenomen worden met de contactpersoon voor toelating: Mevr. Dantuma-Zuidersma (a.dantuma-zuidersma@aeres.nl)

Hoofdstuk 2 Meerdoen binnen onze school

Ons schoolondersteuningsprofiel

In dit hoofdstuk legt de school uit op welke manier hulp wordt geboden, welke specialisten er binnen de school zijn en hoe bijzondere arrangementen zijn vormgegeven.

2.1 De visie op Meerdoen (extra ondersteuning) van Aeres VMBO Buitenpost

Wanneer de ondersteuningsvraag het ondersteuningsaanbod binnen Meerdoen overvraagt, zal er met ouders en leerling een OPP worden opgesteld waarbij wordt besproken wat de leerling nodig heeft om zijn schoolloopbaan positief te vervolgen op Aeres VMBO Buitenpost. In het OPP wordt specifiek aangegeven welke ondersteuning de school kan bieden om aan de ondersteuningsvraag van de leerling te voldoen.

Bij Meerdoen wil de school zoveel mogelijk maatwerk bieden aan de individuele leerling. Dit binnen de kaders van de hieronder beschreven aanbod "Meerdoen". Er zal specifiek gekeken worden welke ondersteuningsbehoefte de leerling heeft en welke aanpassingen binnen- en buiten de lessen nodig zijn om het onderwijsproces en de persoonlijke ontwikkeling zo optimaal mogelijk te laten verlopen. Uiteindelijke doel is dat de leerling in staat is zijn schoolloopbaan binnen Aeres VMBO Buitenpost af te ronden met een diploma. De inzet van de school, de leerling, ouders en eventueel betrokken instanties wordt op elkaar afgestemd om dit doel te behalen.

2.2 Beschikbare rollen binnen de school

Binnen het schoolteam zijn er verschillende mensen die met hun expertise hulp kunnen bieden aan de leerling. Deze zijn hieronder weergegeven.

	<i>ja</i>	<i>nee</i>	<i>toelichting</i>
Ondersteuningscoördinator	x		
Orthopedagoog	x		
Psycholoog		x	
Dyslexiespecialist	x		
Schoolmaatschappelijk werker	x		
Meer-hoogbegaafdheidspecialist		x	
NT2 specialist		x	
Logopedist		x	
Anders:	x		Stipe team met persoonlijk begeleiders
Consulent Passend Onderwijs	x		Via het samenwerkingsverband
Life coach	x		Via het samenwerkingsverband
Steunpunt Onderwijs Noord	x		Via het samenwerkingsverband (NB gemaximeerd aantal uren)

2.3 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor groepen leerlingen, die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn vaak (in)gericht op groepen leerlingen die op dezelfde manier geholpen worden.

In paragraaf 2.4 staat precies wat de voorziening is en voor wie de voorziening is ingericht. Deze is alleen beschreven als deze voorziening op de school aanwezig is en binnen Meerdoen valt. Alle andere voorzieningen zijn beschreven op de website van het samenwerkingsverband en zijn te vinden in Bijlage 3 van dit profiel. Valt de voorziening binnen de school onder meer ondersteuning in de basis (Meerdoen) dan is deze beschreven op de website en in schoolgids van de school.

Voorziening	Op schoollocatie	Binnen het samenwerkingsverband
8+ Opstapklas	x	
Interne time-out	x – time out mogelijkheden	x
Check in- Check out		x
TOM Klas		x
OOM Klas		x
Medium voorziening Kentalis		x
OPDC		x
Anders:	Leerwerktraject klas 3 en 4	

2.4 Aanpassingen in en om het gebouw

Ook met de inrichting van het gebouw is zoveel mogelijk rekening gehouden met leerlingen die mede door de aanpassingen aan het gebouw een kans hebben hun diploma te halen. In paragraaf 2.4 staat precies welke extra aanpassingen (Meerdoen) aan het gebouw de school heeft gedaan.

	<i>ja</i>	<i>nee</i>
Rolstoeltoegankelijk	x	
Rolstoelvriendelijke praktijklokalen	x	
Rolstoelvriendelijke leslokalen	x	
Extra schoonmaak in verband met allergieën		x
Visuele ondersteuning in de school	x	
Time-out ruimte	x	
Prikkelarme inrichting lokalen		x
Prikkelarme werkplekken in de klas	x	
Individuele pauzeruimte	x	
Pauzelokaal met toezicht	x	
Ruimte met individuele werkplekken	x	
Ruimte voor één op één begeleiding	x	
Therapieruimte	x	x

2.5 Hoe rekken we de spelregels op?

Ondersteuningsarrangementen (Meerdoen)

Een aantal leerlingen heeft meer nodig dan de ondersteuning in de basis, zoals: “de regels van de opleiding moeten structureel aangepast worden”. Voorbeelden zijn: aanpassingen in de begeleiding, in het onderwijsprogramma (de vakken), op welke manier toetsen worden afgenomen of in het schoolgebouw. De verwachting is dat door het oprekken van de ‘spelregels’ deze leerlingen het diploma kunnen halen. De hulp en aanpassingen worden voor een langere tijd voor deze individuele leerling ingezet. De school maakt maximale aanpassingen in het onderwijsaanbod, leermiddelen en personele inzet. Als dit gebeurt, noemen we dit MEERDOEN. Dit is extra ondersteuning op schoolniveau. Hiervoor wordt een plan opgesteld, dat wordt een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) genoemd. Ouders en de leerling denken mee in het opstellen van dit OPP. Zo zijn de ouders en het kind constant en formeel betrokken bij de beslissingen welke aanpassingen in de begeleiding van het onderwijs worden gedaan. Deze trajecten zijn eigenlijk altijd maatwerk.

De voorzieningen binnen de school

Specifieke voorziening	8+Opstapklas
Inhoud (wat is het)	De 8+Opstapklas biedt basisschoolleerlingen de mogelijkheid na groep 7 over te stappen naar een specifieke groep binnen Aeres Buitenpost. Binnen deze groep wordt een afwisseling tussen praktijk- en theoriegerichte vakken aangeboden. Leerlingen met een meer praktisch inslag, wordt binnen deze groep een meer passend aanbod gedaan dan in de reguliere groep 8 van de toeleverende school. De motivatie en concentratie voor theoretische vakken wordt gestimuleerd door aan het werk te gaan binnen een meer praktische en uitdagende setting. De schoolvorderingen op gebied van rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen worden via individuele leerlijnen aangeboden in een kleine groepssetting van maximaal 15 leerlingen met een vast docententeam.
Wat is het doel	Leerlingen motiveren door een meer passend aanbod te bieden dan in de reguliere groep 8 op de basisschool geboden kan worden. Door een uitdagende en afwisselend aanbod worden de praktische vaardigheden aangesproken en de motivatie om het werken aan de theoretische basisvaardigheden versterkt. Het instroomniveau wordt, door het aanbieden van een individuele leerlijn behaald, waardoor instroom in klas 1 VMBO mogelijk is.
Voor wie	Leerlingen groep 7 waarbij de motivatie ontbreekt om de reguliere groep 8 te doorlopen of de basisschool ontgroeid zijn. Groep 8 leerlingen die nog niet aan het instroomniveau kunnen voldoen, maar wel de potentie hebben om een VMBO diploma te kunnen behalen. Leerlingen die praktisch ingesteld zijn, gemotiveerd zijn voor groene praktijkvakken, waarbij didactische groei zichtbaar is en gemotiveerd zijn voor de 8+Opstapklas.
Door wie	Vaste docent theoretische vakken + vakdocenten praktijk
Intensiteit	1 groep van maximaal 15 leerlingen; 5 dagen per week. Bij meer dan 15 aanmeldingen worden leerlingen op de reservelijst geplaatst. Wanneer er meer dan 10 leerlingen op de reservelijst staan wordt een 2 ^e groep gestart. Er worden per jaar maximaal 2 groepen gestart.
Voorwaarden/procedure	Aanmelding in nauwe samenwerking met de toeleverende basisschool. Basisschool neemt contact op en vult een motivatieformulier in, waarbij wordt aangegeven waarom de 8+opstapklas passender is dan groep 8 op de basisschool of waarom een schakeljaar nodig is. Indicering: leerkracht groep 7 of 8 in overleg met ouders, Basisschool overlegt met de ondersteuningscoördinator van Aeres Buitenpost. De toelatingscommissie beslist over aanname en plaatsing binnen deze groep.
Extra informatie	Per leerling wordt per situatie beoordeeld of de leerling in aanmerking komt voor de 8+Opstapklas. Er wordt een OPP opgesteld. Binnen de school is dit traject voor een beperkt aantal leerlingen beschikbaar. Bovenstaande personen indiceren en prioriteren.

Specifieke voorziening	Leerwerktraject
Inhoud (wat is het)	Leerwerktraject (LWT) Binnen het LWT wordt gewerkt met een aangepast programma; 2 dagen stage en 3 dagen les binnen de locatie met theoretische opdrachten gerelateerd aan stage en/of praktijklessen. Er wordt examen gedaan in Nederlands en het praktijkdeel. Diploma is BBL-niveau. Er wordt opgeleid naar een MDO 2 setting.
Wat is het doel	Leerlingen behalen via een meer praktische route een BBL diploma. Doordat de leerling sterk gemotiveerd is voor stage, praktijkvakken en praktisch gerichte opdrachten is de leerling in staat op positieve wijze deel te nemen aan het onderwijsproces. Er wordt een BBL diploma behaald.
Voor wie	Leerlingen die praktisch ingesteld zijn en zeer gemotiveerd zijn om via een meer praktische route in staat zijn een BBL diploma te behalen.
Door wie	Kernteam LWT
Intensiteit	2 klassen; klas 3 en 4, volledige bezetting.
Voorwaarden/procedure	Praktisch vaardige leerlingen die in staat zijn 2 dagen extern stage te lopen, een mate van zelfstandigheid laten zien bij het praktijkdeel. Daarnaast moet de leerling in staat zijn op cognitief niveau en sociaal-emotioneel gebied, het vak Nederlands en het praktijkdeel op BBL niveau af te kunnen ronden. Indicering: Mentoren klas 2,

	teamleider onderbouw VMBO, teamleider LWT, ondersteuning coördinatoren VMBO en MBO beslissen over aanname en plaatsing binnen LWT.
Extra informatie	Per leerling wordt per situatie beoordeeld of de leerling in aanmerking komt voor een LWT traject. Er wordt een OPP opgesteld. Binnen de school is dit traject voor een beperkt aantal leerlingen beschikbaar. Bovenstaande personen indiceren en prioriteren.

Ondersteuning bij leergedrag

MEERDOEN	Intensieve en/of langdurige individuele ondersteuning bij leerproblemen
Inhoud (wat is het)	Langdurige en/of individuele ondersteuning bij leerproblemen. Er wordt gedurende meerdere schooljaren individuele ondersteuning geboden bij het omgaan met de specifieke leerproblematiek bij diverse vakken.
Wat is het doel	Dusdanige compensatie en ondersteuning bieden waardoor de leerling schoolwerk kan afronden, voldoende kan halen, gemotiveerd blijft en uiteindelijk het diploma kan behalen.
Voor wie	Leerlingen met zeer hardnekkige- en/of gediagnostiseerde leerproblematiek, welke tot dusdanige belemmeringen leiden in het volgen van bepaalde vakken, dat er zware onvoldoendes worden behaald en dusdanige achterstanden ontstaan dat de schoolloopbaan in gevaar komt.
Door wie	Individueel- Stipe begeleider
Extra informatie	Maximaal 2 lessen per week

MEERDOEN	Langdurige en/ of intensieve individuele ondersteuning executieve functies
Inhoud (wat is het)	Langdurige en/of intensieve individuele ondersteuning bij problematisch leergedrag veroorzaakt door hiaten in executieve functies. Er wordt gedurende meerdere schooljaren individuele ondersteuning geboden bij het omgaan met de hiaten in de executieve functies. Voorbeeld: plannings maken, opdrachten controleren en leren.
Wat is het doel	Dusdanige compensatie en ondersteuning bieden waardoor de leerling schoolwerk kan afronden, voldoende kan halen, gemotiveerd blijft en uiteindelijk het diploma kan behalen.
Voor wie	Leerlingen bij wie de executieve functies moeilijk tot ontwikkeling komen en/of gediagnostiseerde problematiek hebben, welke leidt tot dusdanige belemmeringen in het maken van schoolwerk in- en of buiten de klasvakken dat er zware onvoldoendes worden behaald en dusdanige achterstanden ontstaan dat de schoolloopbaan in gevaar komt.
Door wie	Individueel Stipe begeleider
Extra informatie	maximaal 2 lessen per week.
Voorwaarden/procedure	Bij zeer hardnekkige- en/of gediagnosticeerde problematiek op gebied van executieve functies. De leerling moet cognitief- en sociaal emotioneel in staat zijn minimaal een BBL diploma te behalen en gemotiveerd zijn voor de ondersteuning. Indicering Meerdoen traject door ondersteuningscoördinator, teamleider, directie. De orthopedagoog en/of de consulent passend onderwijs worden betrokken in het traject.

Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren

MEERDOEN	Langdurige en/of intensieve individuele ondersteuning bij de behoefte aan voorspelbaarheid en structuur
Inhoud (wat is het)	Langdurige en/of intensieve individuele ondersteuning bij overzicht in de structuur van het schoolsysteem, de afspraken binnen de school, de gang van zaken in de klas en wisselingen hierbinnen. De leerling krijgt een vast aanspreekpunt in de school waar hij/zij gedurende de hele week terecht kan. Met behulp van gespreksvoering, gespecialiseerde methodieken, spelvormen, afspraakkaarten, inzet schoolhond, inzet verkort lesrooster, e.d. wordt aan de ondersteuningsvraag voldaan.
Wat is het doel	De leerling wordt individuele ondersteuning geboden bij de voorspelbaarheid in de gang zaken binnen de school/klas. Onzekerheid en stress reductie door persoonlijk begeleider, waardoor de leerling zich veilig voelt, niet blokkeert of gefrustreerd raakt en goed tot handelen kan komen.

Voor wie	Voor leerlingen met zeer hardnekkige- en/of gediagnosticeerde problematiek op gebied van Autisme of angst.
Door wie	Individueel Stipe begeleider en ondersteuningscoördinator, consulent passend onderwijs. Eventueel inzet verzuimcoördinator, schoolverpleegkundige of thuiszitterscoach.
Intensiteit	Gedurende een langere periode, meerdere malen per week. In het begin van een traject kan de ondersteuning dagelijks worden geboden. Structureel zal er maximaal 2 lesuur per week ondersteuning plaats kunnen vinden.
Voorwaarden/procedure	Bij zeer hardnekkige- en/of gediagnosticeerde problematiek op hierboven beschreven gebied. De leerling moet cognitief- en sociaal emotioneel in staat zijn minimaal een BBL diploma te behalen en gemotiveerd zijn voor de ondersteuning. Indicering Meerdoen traject door ondersteuningscoördinator, teamleider, directie. De orthopedagoog en/of de consulent passend onderwijs worden betrokken in het traject.
Extra informatie	Per leerling wordt a.d.h.v. de situatie en vakken gekeken welk ondersteuning noodzakelijk en haalbaar is. Er wordt een OPP opgesteld. Binnen de school is voor een beperkt aantal leerlingen deze intensieve coaching beschikbaar

MEERDOEN	Langdurige en/of intensieve individuele ondersteuning voor leerlingen met een motivationele- en/of gedragsmatige ondersteuningsbehoefte
Inhoud (wat is het)	De structurele individuele ondersteuning kan geboden worden bij langdurige- en/of ernstige moeite met impulsbeheersing, motivatie, en extrinsiek- of intrinsieke gedragsproblematiek. De persoonlijke begeleiding kan bestaan uit reflectiegesprekken, haalbare doelen stellen, het maken van juiste keuzes, het aanleren van gewenst gedrag, positieve oplossingen zoeken, afspraken maken en hiermee oefenen Met behulp van gespreksvoering, gespecialiseerde methodieken, spelvormen, afspraakkaarten, inzet schoolhond, e.d. wordt samen met de leerling, ouders en hulpverleners gewerkt aan gedragsverandering en een positief welzijn van de leerling. Hiernaast kunnen aangepaste rooster, extra stages, afspraakcontracten opgesteld, besproken en gecontroleerd worden. De leerling krijgt een vast aanspreekpunt in de school waar hij/zij gedurende de hele week terecht kan. De consulent passend onderwijs zal wordt betrokken bij het opstellen van het arrangement.
Wat is het doel	De leerling wordt individuele ondersteuning geboden om blijvend wenselijk gedrag binnen de school te kunnen laten zien en daarnaast een positief zelfbeeld en reëel toekomstperspectief na te streven. Door de geboden begeleiding is de leerling in staat zich binnen de grenzen die de locatie stelt, onderwijs te volgen waarbij geen sprake is van handelingsverlegenheid en gevoel van onveiligheid bij de leerling zelf, de medeleerlingen en het personeel. Door de intensieve begeleiding wordt voortijdige schoolverlating, afstromen van niveau, thuiszitten, schorsing, verwijdering of verwijzing zo veel mogelijk voorkomen.
Voor wie	Voor leerlingen met zeer hardnekkige- en langdurige problematiek op bovenstaand gebied.
Door wie	Individueel Stipe begeleider en ondersteuningscoördinator, consulent passend onderwijs. Eventueel inzet verzuimcoördinator, schoolverpleegkundige of thuiszitterscoach.
Intensiteit	Gedurende een langere periode, meerdere malen per week. In het begin van een traject kan de ondersteuning dagelijks worden geboden. Structureel zal er maximaal 2 lesuur per weer ondersteuning plaats kunnen vinden.
Voorwaarden/procedure	Bij zeer hardnekkige- en/of gediagnosticeerde problematiek op hierboven beschreven gebied. De leerling moet cognitief- en sociaal emotioneel in staat zijn minimaal een BBL diploma te behalen en gemotiveerd zijn voor de ondersteuning. Indicering Meerdoen traject door ondersteuningscoördinator, teamleider, directie. De orthopedagoog en/of de consulent passend onderwijs worden betrokken in het traject.
Extra informatie	Per leerling wordt a.d.h.v. de situatie en vakken gekeken welk ondersteuning noodzakelijk en haalbaar is. Er wordt een OPP opgesteld. Binnen de school is voor een beperkt aantal leerlingen deze intensieve coaching beschikbaar. Bij verzuim kan ook het thuiszittertraject van het SWV ingezet worden.

Ondersteuning bij fysieke en/of somatische beperkingen

<i>MEERDOEN</i>	Ondersteuning bij taal-spraak problemen en/of auditieve beperking; light- of medium arrangement Kentalis
Inhoud (wat is het)	Vanuit een Passend Onderwijs traject zal een arrangement op maat voor de leerling met TOS en/of een auditieve beperking worden opgesteld in nauwe samenwerking met de ambulante begeleider vanuit Kentalis.
Wat is het doel	De leerling ondervindt binnen de onderwijssetting zo weinig mogelijk hinder van de beperking door inzet van compenserende middelen, aanpassing van materialen en de op maat gemaakte begeleidingsafspraken. De leerling is hierdoor in staat te voldoen aan de exameneisen en het vereiste programma van de locatie. Uitstroom met minimaal een BBL diploma is haalbaar.
Voor wie	Individueel arrangement voor leerling met taal-spraak problematiek en/of auditieve beperking.
Door wie	Individueel Stipebegeleider in samenwerking met de ondersteuningscoördinator en ambulante begeleider Kentalis
Intensiteit	Wekelijks gedurende de hele schoolloopbaan
Voorwaarden/procedures	Indicatie vanuit Kentalis is nodig. De leerling moet cognitief- en sociaal emotioneel in staat zijn minimaal een BBL diploma te behalen en gemotiveerd zijn voor de ondersteuning. Indicering Meerdoen traject door ondersteuningscoördinator, teamleider, directie. De orthopedagoog en/of de consulent passend onderwijs worden betrokken in het traject.
Extra informatie	Dit arrangement wordt aangeboden in samenwerking met Kentalis. Per leerling wordt per situatie beoordeeld of de school tegemoet kan komen aan de specifieke ondersteuningsbehoefte van de leerling. Er wordt een OPP opgesteld.

<i>MEERDOEN</i>	Ondersteuning bij visuele beperking; arrangement Visio
Inhoud (wat is het)	Vanuit een Passend Onderwijs traject zal een arrangement op maat voor de leerling met een visuele beperking worden opgesteld in nauwe samenwerking met de ambulante begeleider vanuit Visio.
Wat is het doel	De leerling ondervindt binnen de onderwijssetting zo weinig mogelijk hinder van de beperking door inzet van compenserende middelen, aanpassing van materialen en de op maat gemaakte begeleidingsafspraken. De leerling is hierdoor in staat te voldoen aan de exameneisen en het vereiste programma van de locatie. Uitstroom met minimaal een BBL diploma is haalbaar.
Voor wie	Individueel arrangement voor leerling met een visuele beperking.
Door wie	Individueel begeleider en ambulante begeleider Visio
Intensiteit	Wekelijks gedurende de hele schoolloopbaan
Voorwaarden/procedures	Indicatie vanuit Visio is nodig. De leerling moet cognitief- en sociaal emotioneel in staat zijn minimaal een BBL diploma te behalen en gemotiveerd zijn voor de ondersteuning. Indicering Meerdoen traject door ondersteuningscoördinator, teamleider, directie. De orthopedagoog en/of de consulent passend onderwijs worden betrokken in het traject.
Extra informatie	Dit arrangement wordt aangeboden in samenwerking met Visio. Per leerling wordt per situatie beoordeeld of de school tegemoet kan komen aan de specifieke ondersteuningsbehoefte van de leerling. Er wordt een OPP opgesteld.

<i>MEERDOEN</i>	Ondersteuning bij lichamelijke- of motorische beperkingen
Inhoud (wat is het)	Vanuit een Passend Onderwijs traject zal een arrangement op maat voor de leerling met een motorische- of lichamelijke beperking worden opgesteld in nauwe

	samenwerking en in afstemming met de consulent passend onderwijs cluster 3 en/of de Jeugdverpleegkundige/schoolarts.
Wat is het doel	De leerling ondervindt binnen de onderwijssetting zo weinig mogelijk hinder van de beperking door inzet van compenserende middelen, aanpassing van materialen en de op maat gemaakte begeleidingsafspraken. De leerling is hierdoor in staat te voldoen aan de exameneisen en het vereiste programma van de locatie. Uitstroom met minimaal een BBL diploma is haalbaar.
Voor wie	Individueel arrangement voor leerling met een lichamelijk- en of motorische beperking
Door wie	Individueel begeleider en ondersteuningscoördinator, consulent passend onderwijs cl. 3, jeugdverpleegkundige/schoolarts.
Intensiteit	Wekelijks gedurende de hele schoolloopbaan
Voorwaarden/procedures	Indicatie qua haalbaarheid in bv. belasting van de leerling, uitvoering medisch handelingen, volgen van praktijkprogramma, mate van uitvoering van vaardigheden van examenprogramma is doorslaggevend voor plaatsing. De leerling moet daarnaast cognitief- en sociaal emotioneel in staat zijn minimaal een BBL diploma te behalen en gemotiveerd zijn voor de ondersteuning. Indicering Meerdoen traject door ondersteuningscoördinator, teamleider, directie. De orthopedagoog, jeugdverpleegkundige/schoolarts en/of de consulent passend onderwijs worden betrokken in het traject.
Extra informatie	Dit arrangement wordt aangeboden in samenwerking met bovenstaande betrokken. Per leerling wordt per situatie beoordeeld of de school tegemoet kan komen aan de specifieke ondersteuningsbehoefte van de leerling. Er wordt een OPP opgesteld.

MEERDOEN	Ondersteuning bij langdurig- en chronisch ziekte
Inhoud (wat is het)	Vanuit een Passend Onderwijs traject zal een arrangement op maat voor de zieke leerling worden opgesteld in nauwe samenwerking en in afstemming met OZL en de Jeugdverpleegkundige/schoolarts.
Wat is het doel	De leerling heeft zo weinig mogelijk hinder van het missen van lessen door inzet van compenserende middelen, aanpassing van tijden en eisen en de op maat gemaakte begeleidingsafspraken. De leerling is hierdoor in staat te voldoen aan de exameneisen en het vereiste programma van de locatie.
Voor wie	Individueel arrangement voor de zieke leerling
Door wie	Individueel begeleider en ondersteuningscoördinator, jeugdverpleegkundige, schoolarts, OZL, consulent passend onderwijs cluster 3. Eventueel inzet verzuimcoördinator en/of thuiszitterscoach.
Intensiteit	Wekelijks gedurende de hele schoolloopbaan
Voorwaarden/procedures	Indicatie qua haalbaarheid in bv. belasting van de leerling, uitvoering medisch handelingen, volgen van praktijkprogramma, mate van uitvoering van vaardigheden van examenprogramma is doorslaggevend voor ondersteuning. De leerling moet gemotiveerd zijn voor de ondersteuning. Indicering Meerdoen traject door ondersteuningscoördinator, teamleider, directie. De jeugdverpleegkundige/schoolarts en/of de consulent passend onderwijs/coach thuiszittertraject worden betrokken in het traject.
Extra informatie	Per leerling wordt per situatie beoordeeld of de school tegemoet kan komen aan de specifieke ondersteuningsbehoefte van de leerling. Er wordt een OPP opgesteld.

MEERDOEN	Steunpunt Onderwijs Noord - Refit
Inhoud (wat is het)	Steunpunt Onderwijs Noord biedt ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen, leerlingen met een lichamelijke beperking en zeer moeilijk lerende kinderen binnen de reguliere VO-scholen. Deze ondersteuning is aanvullend op de expertise en begeleiding die door het consultatieteam van het samenwerkingsverband en binnen de scholen wordt gegeven.
Wat is het doel	Zieke leerlingen, leerlingen met een beperking en zeer moeilijk lerende kinderen binnen het regulier VO leiden naar een diploma.
Voor wie	<ul style="list-style-type: none"> Voor scholen door middel van voorlichting en ondersteuning met betrekking tot de begeleiding van leerlingen met ondersteuningsvragen op het gebied van fysieke- en/

	<p>of somatische beperkingen waarvoor binnen het consultatieteam van het samenwerkingsverband geen expertise beschikbaar is</p> <ul style="list-style-type: none"> Voor kinderen met onverklaarbare somatische klachten. Dit aanbod kan op individuele of in bepaalde gevallen via een groepsgewijze aanpak vorm krijgen.
Door wie	Steunpunt Onderwijs Noord
Extra informatie	De dienstverlening is door het samenwerkingsverband (met een gemaximeerd aantal uren) centraal ingekocht bij het Steunpunt. Om gebruik te kunnen maken van deze dienstverlening kan een school contact opnemen met het kantoor van het samenwerkingsverband.

(School)loopbaanondersteuning

<i>MEERDOEN</i>	<i>Programma overstap VO-vervolgopleiding- aanpast overbruggingstraject</i>
Inhoud (wat is het)	Extra persoonlijke betrokkenheid in keuze vervolgopleiding door decaan van de locatie en inzet Doorstroomcoach VO/MBO. Extra keuzegesprekken met de leerling en bezoek aan de mogelijke vervolgopleidingen. Afstemming met het ondersteuningsbureau van de vervolgopleiding door zodat alle benodigde informatie over de leerling en zijn ondersteuningsbehoefte bekend is. Inzet beroepentesten en talentonderzoek als dat gewenst en noodzakelijk is. Aanpassingen in tijd, materiaal en of plaats tot plaatsing op vervolgonderwijs mogelijk, wanneer nodig, gedurende beperkte tijd mogelijk. Begeleiding loopt door in het MBO tijdens het 1 ^e schooljaar door dezelfde doorstroomcoach.
Wat is het doel	De schoolloopbaan van de leerling veilig stellen, VSV tegen gaan, de ondersteuning waarborgen, de leerling perspectief, veiligheid en structuur bieden.
Voor wie	Voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften die moeite hebben met de overstap van het voortgezet onderwijs naar het MBO of andere vervolgopleiding
Door wie	Ondersteuningscoördinator, mentor, persoonlijk begeleider, Doorstroomcoach VO/MBO, leerplichtambtenaar, decaan
Intensiteit	Start van dit traject kan vanaf klas 3.
Voorwaarden/procedures	De ondersteuningscoördinator maakt een selectie van leerlingen waarbij dit Meerdoen traject nodig is. Er wordt een OPP gemaakt samen met ouders en leerling waarin ondersteuningsbehoefte en te zetten stappen worden afgesproken. Na afstemming met ouders en leerling wordt contact gezocht met het ondersteuningsbureau van de vervolgopleiding.
Extra informatie	Privacy reglement wordt in acht genomen.

Ondersteuning door aanpassingen in de organisatie

<i>MEERDOEN</i>	<i>Time out mogelijkheden</i>
Inhoud (wat is het)	De school geeft leerlingen de mogelijkheid om de lessituatie te verlaten om escalaties te voorkomen. Hiervoor zijn rustige plekken in de school aanwezig.
Wat is het doel	Escalaties tijdens de lessensituatie voorkomen en de rust bij de leerling te laten terugkeren
Voor wie	Voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte en waarbij (in het OPP) deze mogelijkheid afgesproken is, de regels mbt time-out geaccepteerd zijn en praktisch voor alle betrokkenen helder is welke afspraken gelden mbt de Time-out.
Door wie	In afstemming met de betrokken leerling, ouders, mentor, onderwijsassistent, docententeam en ondersteuningscoördinator. Consulent passend onderwijs kan hierbij betrokken worden.
Extra informatie	Een time out plek wordt aangepast op de hulpvraag van de leerling, maar is altijd op het schoolterrein. In afstemming wordt een maximale tijdsduur van de time out besproken. Time out wordt altijd nabesproken met persoonlijk begeleider.

<i>MEERDOEN</i>	<i>Verkort lesrooster</i>
Inhoud (wat is het)	Er wordt een mindering in school gerelateerde uren toegepast.
Wat is het doel	Voorkomen van overbelasting van de betreffende leerling, waardoor schoolgang en leren mogelijk blijft.
Voor wie	Voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte en waarbij (in het OPP) deze mogelijkheid noodzakelijk is om schoolgang en welzijn te bevorderen. Leerlingen met lichamelijke/medische- of psychische overbelasting en/of zware overprikkeling. Er wordt een zeer specifiek aanbod gedaan, kijkend naar de belastbaarheid van de betreffende leerling.
Door wie	De schoolverpleegkundige/schoolarts, consulent passend onderwijs, leerplichtambtenaar, ondersteuningscoördinator van de school in afstemming met leerling, ouders en externe hulpverleners.
Extra informatie	Het verkorte rooster zal van kortere duur toegepast worden. Opbouw van het aantal school gerateerde uren is altijd uitgangspunt. Belastbaarheid is uitgangspunt en wordt geïndiceerd in afstemming met deskundigen.

Ondersteuning door aanpassingen in het lesmateriaal

<i>MEERDOEN</i>	<i>Aanpassingen in vakaanbod</i>
Inhoud (wat is het)	Aanpassingen met betrekking tot het aantal te volgen vakken, aantal te maken opdrachten, vervangen theoretisch aanbod door een meer praktisch aanbod.
Wat is het doel	Afhankelijk van het uitstroomprofiel en persoonlijk ontwikkelingsdoel van de leerling is het aanpassen van het lesmateriaal er op gericht de leerling een passend aanbod te doen waardoor het uiteindelijke uit/doorstroom doel behaald wordt, maar de leerling niet (langer) overvraagd wordt.
Voor wie	Voor leerlingen met een zeer specifieke hulpvraag, waarbij anders ingezette interventies niet volstaan en het ontwikkelingsdoel wordt aangepast voor korte of langer tijd of het uit-/doorstroomdoel wordt aangepast.
Door wie	Directie, ondersteuningscoördinator, Zorgadviesteam, consulent passend onderwijs, orthopedagoog, in afstemming met de leerling, ouders en mogelijke hulpverleners.
Extra informatie	Te denken valt aan: minimaal aanbod ivm dyslexie, minimaal aanbod ivm ziekte zijn, wel volgen van lessen, geen toetsen; bij geen overgang. Een vervroegd traject richting LWT, tijdelijk meer stage of meer praktijkvakken, minimaal aanbod ivm uitstroom MBO/PRO/VSO. Het gaat hier altijd om een tijdelijk aanbod, afgestemd op de specifieke leerling.

Ondersteuning door aanpassingen in het gebouw

<i>MEERDOEN</i>	<i>Prikkelarme pauzesetting met toezicht</i>
Inhoud (wat is het)	Specifiek pauzelokaal waar leerlingen met een specifieke hulpvraag tijdens de pauzes aanwezig kunnen zijn. Toezicht wordt verzorgd door Stipebegeleiders.
Wat is het doel	Het bieden van een veilige, prikkelarme setting waardoor leerlingen rust ervaren tijdens de pauzemomenten en zich veilig voelen. Ook kan dit lokaal ingezet worden om escalaties tussen leerlingen tijdens de pauzesetting t voorkomen.
Voor wie	Leerlingen met een specifieke hulpvraag mbt angst, spanning en/of overprikkeling in de grotere en drukker pauzesituatie. Voor leerlingen waarbij escalatie in de vrijere pauzesetting dreigt.
Door wie	Mentoren, conciërges, begeleiders, de leerling zelf of ouders kunnen aangeven dat deze setting gewenst is. Teamleider en ondersteuningscoördinator indiceren behoefte en geven toestemming. Aanwezigheid kan ook voor kortere tijd opgelegd worden door teamleider en ondersteuningscoördinator binnen een afgesproken ondersteuningsaanbod om escalaties binnen de school te voorkomen.
Extra informatie	Afspraken over specifiek gebruik van het pauzelokaal worden op maat gemaakt met de betreffende leerling. Gemaakte afspraken moeten worden nageleefd om recht te behouden op plek in dit specifieke lokaal.

MEERDOEN	<i>Prikkelarme werkplekken</i>
Inhoud (wat is het)	Ruimtes in en nabij de lokalen voor de theoretische vakken waar de leerling individueel of in kleinere groep voor bepaalde tijd kan werken tijdens de theoretische vakken of toetsen kan maken.
Wat is het doel	Het bieden van een rustige, kleine ruimte waar de leerling prikkelreductie en/of veiligheid ervaart en beter tot werken/leren komt dan in het reguliere lokaal.
Voor wie	Voor leerlingen met een specifieke hulpvraag die gedurende bepaalde tijd prikkelreductie nodig heeft om tot voldoende resultaten te komen, voldoende welzijn op te bouwen of schoolgang mogelijk te maken.
Door wie	Indicering wordt afgestemd met ouders, leerling, mentor, consulent passend onderwijs, schoolverpleegkundige of orthopedagoog en ondersteuningscoördinator en is passend binnen het specifieke ondersteuningsaanbod aan specifieke hulpvraag van de betrokken leerling.
Extra informatie	Er is zowel een aantal werkplekken beschikbaar vanuit het traject Meedoen als voor trajecten binnen Meedoen. Bij gebrek aan werkplekken zullen de aanvragen vanuit het traject Meedoen voorgaan.

MEERDOEN	<i>Individuele begeleidingsruimte/therapieruimte</i>
Inhoud (wat is het)	Specifieke ruimtes waar persoonlijke gesprekken/begeleiding/therapie kan plaatsvinden met de betreffende leerling en de persoonlijk begeleider.
Wat is het doel	Het bieden van een veilige, rustige ruimte waar de ondersteuning ongestoord kan worden geboden.
Voor wie	Voor leerlingen met een specifieke hulpvraag die begeleid worden door een persoonlijk begeleider binnen de school of externe hulpverlener.
Door wie	Indicering wordt afgestemd met ouders, leerling, mentor, persoonlijk begeleider en ondersteuningscoördinator en is passend binnen het specifieke ondersteuningsaanbod aan specifieke hulpvraag van de betrokken leerling.
Extra informatie	Ouders van minderjarige leerlingen worden voorafgaand aan persoonlijke begeleiding op de hoogte gesteld door de persoonlijk begeleider van de leerling. Er is geen grote therapieruimte beschikbaar voor medische, lichamelijke- en/of intensieve vormen van therapie door externe hulpverleners.

MEERDOEN	<i>Aanpassen (praktijk) lokalen fysiek- of somatisch problematiek</i>
Inhoud (wat is het)	Wanneer door fysieke- of somatische oorzaken het nodig mocht zij dat er extra aanpassingen worden gedaan aan de lokalen wordt er gezamenlijk gekeken welke mogelijkheden hierbinnen zijn. Aanpassingen ivm rolstoelvriendelijkheid of inzet andere hulpmiddelen zullen binnen alle redelijkheid worden toegepast. Ook zal er richting stageplekken gekeken worden naar de mogelijkheden, passend bij de mogelijkheden van de leerling en de bijkomende ondersteuningsbehoefte.
Wat is het doel	De leerling is door de aanpassingen in staat het onderwijs te volgen op een veilige wijze en lichamenlijk goed uitvoerbare wijze en kan voldoen aan de gestelde exameneisen van het specifieke vak.
Voor wie	Leerlingen met fysieke- of somatische problematiek waarbij aanpassing noodzakelijk is om het onderwijs te kunnen volgen.
Door wie	Indicatie qua haalbaarheid in bv. belasting van de leerling, uitvoering medisch handelingen, volgen van praktijkprogramma, mate van uitvoering van vaardigheden van examenprogramma is doorslaggevend voor de mogelijkheid tot aanpassingen. Indicering Meedoen traject door ondersteuningscoördinator, teamleider, directie. De jeugdverpleegkundige/schoolarts en/of de consulent passend onderwijs
Extra informatie	De aanpassingen moeten, zonder grote ingrepen, binnen het huidige gebouw en de bestaande (vak) lokalen uitgevoerd kunnen worden.

Bijlage 1: Beschrijving van de basisondersteuning (Meedoen) op niveau SWV

Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO

Inleiding

Het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO heeft het minimale niveau van basisondersteuning gedefinieerd op basis van de normen voor de basiskwaliteit van de onderwijsinspectie met betrekking tot de onderwijskwaliteit (Onderwijsproces en Schoolklimaat).

(Onderzoekskader 2021, geldig per 1 augustus 2021)

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces

OP1. Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en de samenleving.

Het aanbod is dekkend voor examenprogramma's.
Onder aanbod verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden.
Het aanbod van de school is afgestemd op de leerlingenpopulatie en sluit aan bij het (taal)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
Het aanbod wordt waar nodig gedurende de schoolloopbaan verdiept en verbreed, zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.
Het aanbod is doelgericht, samenhangend en herkenbaar.
De school heeft de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld.
Het aanbod draagt bij aan het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en aan het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die leerlingen in staat stellen deel uit te maken en bij te dragen aan de pluriforme, democratische samenleving.
Het aanbod omvat mede activiteiten voor loopbaanoriëntatie en -begeleiding. Stages kunnen, met name in het vmbo, onderdeel uitmaken van het aanbod. Wanneer een school stages aanbiedt, zorgt ze ervoor dat de inhoud en vormgeving van de stage bijdraagt aan de voorbereiding van de leerling op het vervolgonderwijs en de samenleving

OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen.
Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig.
De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Het stelt de school in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling.
De school waarborgt daarmee voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en heeft daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen.

De school informeert ouders regelmatig over de ontwikkeling en vorderingen van hun kind.
Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er nodig is om op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. De school biedt de begeleiding vervolgens gestructureerd aan.
Waar nodig betreft de school het samenwerkingsverband, de gemeente en zorginstaties bij de begeleiding van de leerlingen. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen.
De school besteedt op een structurele en herkenbare manier aandacht aan het bestrijden van (taal)achterstanden.
De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden.
Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling en registreert het ontwikkelingsperspectief in BRON.
De school voert de geplande ondersteuning uit.
De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd.
De school vervult de zorgplicht passend onderwijs.
Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

De pedagogisch-didactische visie van de school is zichtbaar in het dagelijks handelen van de leraren.
De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben.
De leraren maken pedagogische en didactische keuzes en stemmen daarbij het niveau van hun onderwijs af op het beoogde eindniveau van de leerlingen.
De leraren maken pedagogische en didactische keuzes en stemmen daarbij het niveau van hun onderwijs af op het beoogde eindniveau van de leerlingen.
De leerstof omvat kennis, vaardigheden en attitudes en wordt in een logische opbouw aangeboden.
De leraren creëren een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor leerlingen actief en betrokken zijn.
Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureren de leraren het onderwijsaanbod zo dat de leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken.
Leraren hebben hoge verwachtingen van leerlingen en geven leerlingen feedback op hun leerproces.

De leraren stemmen de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen, inclusief op de sociale en maatschappelijke competenties.
De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van leerlingen

OP4. Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.

De school biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd.
De school stelt daartoe, met instemming van de medezeggenschapsraad, vast welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen.
De school plant de onderwijsactiviteiten weloverwogen over het schooljaar en deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van bevoegde leraren.
De school verdeelt de tijd zo over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen.
De school heeft beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerlingniveau gestreefd wordt de onderwijstijd te behalen.
De school maakt, zo nodig, volgens de wettelijke voorschriften gebruik van de mogelijkheden om, in het belang van de individuele leerling, af te wijken van de verplichte onderwijstijd en/of van de mogelijkheid om een leerling een deel van de onderwijstijd door te laten brengen op een andere school.

OP6. Afsluiting

De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig.

De school zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs. [Een onafhankelijke en deskundige examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing en de examinering.]
De school heeft een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en een examenreglement, die beide voldoen aan de eisen van de wetgeving.
Met deze documenten maakt de school tijdig aan leerlingen en ouders duidelijk hoe het schoolexamen en het centraal examen georganiseerd zijn, welke regels daarbij gelden en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels houden.
Ook moet duidelijk zijn welke examens leerlingen op welke manier kunnen herkansen, welke stof wanneer wordt geëxamineerd, hoe het examen meeweegt en welke vrijstellingen gelden.
De examinering verloopt volgens het PTA en het examenreglement.

Kwaliteitsgebied Veiligheid en Schoolklimaat

VS1. Veiligheid

De school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen.

De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag.
Een school is veilig als de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen op school.
De school monitort dit ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument.
De school heeft een veiligheidsbeleid beschreven dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen.
Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, en de school voert dat beleid ook uit.
Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren.
De school voorkomt, zoveel als mogelijk, (digitaal)pesten, agressie en geweld in elke vorm en treedt zo nodig snel en adequaat op.
Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid.
De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.
De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.
Daarnaast komt de school de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven

VS2. Schoolklimaat

De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.

De school bereidt de leerlingen voor op het leven in de maatschappij.
De school creëert daarvoor een oefenplaats die leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.
In de school doen leerlingen ervaring op met de omgang met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de pluriforme samenleving.
Het bestuur ziet erop toe dat de school zorgdraagt voor een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en bijdraagt aan de bevordering daarvan.

Het personeel van de school is in zijn gedrag een voorbeeld voor de leerlingen: personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na.

De school stemt aanpak en aanbod af op de leerlingenpopulatie van de school en de leefwereld van de leerlingen.

Ook signaleert en corrigeert de school uitingen van leerlingen die met de basiswaarden in strijd zijn.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten

OR1. Resultaten

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.

Dit betekent dat de gemiddelde eindexamenresultaten en de doorstroom in de bovenbouw op of boven de normering liggen die daarvoor geldt.

Bovendien behalen leerlingen in de onderbouw minimaal het opleidingsniveau dat overeenkomt met hun basisschooladvies en lopen zij gedurende hun schoolloopbaan weinig vertraging op.

OR2. Sociale en maatschappelijke competenties

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het vervolgonderwijs en de maatschappij.

De school heeft een goed beeld van de kenmerken van haar leerlingenpopulatie en heeft ambitieuze verwachtingen over het niveau dat de leerlingen voor de sociale en maatschappelijke competenties kunnen bereiken.

De school neemt de aansluiting op het vervolgonderwijs en de maatschappij als uitgangspunt voor de competenties voor leerlingen.

De school onderbouwt welke resultaten ze op dit gebied wil bereiken.

De school brengt de resultaten op een betrouwbare en inzichtelijke manier in kaart.

De school spant zich zichtbaar in om ervoor te zorgen dat leerlingen die de school verlaten daaraan voldoen. Daarmee laat de school zien dat zij haar doelstellingen voor deze competenties behaald heeft

Kwaliteitsgebied sturen, kwaliteitszorg en ambitie

SKA1. Visie, ambities en doelen

De school heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

De school heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs die ervoor zorgen dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

De schoolleiding vertaalt haar visie, ambities en doelen in onderwijskundig beleid en stuurt daarop om de beoogde resultaten te behalen.

De schoolleiding beschrijft op welke manier ze zorgt voor het realiseren, borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit en hoe ze de naleving van de wettelijke eisen realiseert.

De schoolleiding sluit met haar visie, ambities en doelen aan op die van haar bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie van de school. Dit doet zij onder meer door aan te geven hoe ze rekening houdt met (taal)achterstanden, de wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap en specifieke leerbehoeften om bij te dragen aan gelijke kansen voor alle leerlingen. Resultaten van eerdere evaluaties, interne en externe dialoog zijn zichtbaar in de doelen voor het onderwijskundig beleid.

De schoolleiding richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken, waaronder het personeelsbeleid en de organisatie van het onderwijs. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, die voortkomen uit haar visie en ambities.

De schoolleiding zorgt daartoe voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school. Binnen deze kwaliteitscultuur geven schoolleiding en het (bevoegd) onderwijspersoneel samen uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat de school als geheel gericht werkt aan het bereiken van de onderwijskundige doelen. Waar nodig stuurt de schoolleiding tussentijds bij.

De schoolleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt. Leraren(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit.

De schoolleiding toont in haar sturing onderwijskundig leiderschap en zorgt voor een gerichte inzet van middelen om gestelde doelen te realiseren.

De school geeft uitvoering aan het schoolondersteuningsprofiel. Zij werkt samen met andere scholen, het samenwerkingsverband en andere organisaties, zodat geen leerling tussen wal en schip valt.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De school evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het schoolbeleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

De schoolleiding evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover.

Zij haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs. Voor een goede overdracht en om zicht te houden op het vervolgsucces van haar leerlingen, onderhoudt de school contact met de scholen/instellingen waar deze naartoe uitstromen

De schoolleiding organiseert tegenspraak. Daarvoor gaat zij actief een dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) en, wanneer van toepassing, leerlingen, gemeenten en/of (regionale)werkgevers.

De school informeert belanghebbenden minimaal jaarlijks op toegankelijke manier over haar doelen en werkwijze, en over de resultaten die zij heeft behaald.

De schoolleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs.

Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren. Zij maakt daarbij duidelijk welk effect de inbreng van belanghebbenden heeft op het borgen en bijstellen van het schoolbeleid.

Bijlage 2 ; Beschrijving van de basisondersteuning (Meedoen) op Aeres VMBO Buitenpost

Typering van de school

Wat is het motto van de schoollocatie?

De missie en uitgangspunten van Aeres worden gekenmerkt door “Talent voor groei! “

Leren is de motor van groei en verandering. Aeres stimuleert leerlingen voortdurend om verder te ontwikkelen. Wij dagen leerlingen uit om verder te leren, om kennis en kunde te ontwikkelen in het werken met 'leven'. Aeres biedt leerlingen praktijkgerichte, kleinschalige groene (top) opleidingen met persoonlijke aandacht en eigen verantwoordelijkheid. De kernwaarden zijn: groei, verbindend, verantwoordelijk en zinvol.

Hoe is de schoollocatie te typeren?

Aeres VMBO Buitenpost is een relatief kleine VMBO locatie voor groen onderwijs met een brede regio functie; de leerlingen komen voornamelijk uit het Noord-Oostelijk deel van de provincie Friesland, maar ook uit Zuid-Oost Friesland en de provincie Groningen. De locatie wordt getypeerd door een gemoedelijke- en veilige sfeer waarbij de leerling gekend en gezien wordt, waar heldere en duidelijke regels zijn en de leerling uitgedaagd wordt zich te ontwikkelen op zowel didactisch, praktisch als persoonlijk vlak.

Wat maakt deze schoollocatie bijzonder?

Binnen het specifieke onderwijsconcept wordt er in de onderbouw gewerkt met heterogene groepen in zgn. stamgroepen, waar de leerling het meerderdeel van de theorielessen volgt op zijn eigen werkplek. De theorie wordt aangeboden door 2 docenten en 1 onderwijsassistent, welke de leerling instructie op niveau bieden en de mogelijkheid om zelfstandig te werken via een weektaak. Hierdoor kan de leerling zijn schoolwerk grotendeels op school afronden en is de onderbouw huiswerk arm. Er is een verhouding van 40% praktijklessen en 60% theorielessen. De school heeft een goed functionerende ondersteuningsstructuur en beschikt over een team van gekwalificeerde vakdocenten en gespecialiseerde functionarissen voor leerlingen met een (extra) ondersteuningsbehoefte. Hiernaast is er “Stipe”; een ondersteuningsgroep voor leerlingen met een ondersteuningstaak en fysiek vaste plek binnen de eigen locatie. Bij Stipe worden stagiaires Social Work en Pedagogiek ingezet als persoonlijke ondersteuner van de leerlingen bij diverse ondersteuningsbehoeften. Bij het bieden van goed onderwijs en de juiste ondersteuning is de driehoek leerling-ouders-school uitgangspunt.

Wat is de visie op ondersteuning aan de leerlingen?

De onderwijsvisie is vertaald naar de volgende uitgangspunten voor de ondersteuning op locatie Buitenpost: Aeres VMBO Buitenpost...

- Stelt de individuele leerling centraal
- Biedt binnen de mogelijkheden de leerling de hulp waar hij/zij om “vraagt” door maatwerk te leveren
- Doet aan de verschillen tussen de leerlingen
- Streeft middels flexibele groepsformaten naar het bieden van een betekenisvolle en uitdagende leeromgeving.

Met deze uitgangspunten wil Aeres VMBO Buitenpost, streven naar ondersteuning op maat, waarbij de mogelijkheden van de individuele leerling het beginpunt vormt. Einddoel hierbij is altijd gediplomeerde toeleiding tot een passende vervolgopleiding. De optimale cognitieve- en persoonlijke ontwikkeling van de leerling vormt de basis van ons gehele onderwijsaanbod en dus ook van de leerling ondersteuning.

Voor leerling, ouders en vakdocenten is de mentor de eerst aangewezen persoon om zaken rondom de leerling bespreekbaar te maken. Hij of zij bespreekt zorgen rondom een leerling met de leerlingbegeleider en/of de ondersteuningscoördinator.

Ondersteuning vindt bij voorkeur plaats in de klas en kan op diverse manieren worden ingezet. De begeleiding en ondersteuning op school is bij voorkeur preventief gericht en heeft als doel het bereiken van voldoende zelfstandigheid van de leerlingen, zodat zij met een diploma kunnen starten aan een gewenste vervolgopleiding

Ondersteuningsaanbod meedoen

Ondersteuning bij leren

MEEDOEN	Studiebegeleiding
Inhoud (wat is het)	Studiebegeleiding (SB) Tijdens groepslessen wordt gewerkt aan persoonlijke achterstand op leervorderingen
Wat is het doel	Specifieke achterstanden in leervorderingen inlopen en/of wegwerken. Verbeteren executief functioneren, werkhouding, verdiepingsverrijkingsaanbod
Voor wie	Leerlingen klas 1 en 2
Door wie	Studiebegeleiders
Intensiteit	Groepsaanbod met individuele indeling. 1 keer per week gedurende 2 leerjaren. Na 10 weken wisseling in aanbod.
Voorwaarden/procedure	De leervorderingen en of ondersteuningsbehoeften worden in kaart gebracht bij aanname en op de locatie door het leerlingvolgsysteem van de school (plaatsingswijzer en Cito toetsen). Bij achterstanden op niveau, hiaten in executief functioneren/werkhouding of extra uitdaging, wordt gedurende 10 weken dmv reteaching, training of extra opdrachten, een intensief programma aangeboden om deze leerachterstanden in te lopen dan wel weg te werken of aan de ondersteuningsbehoefte te voldoen. Indicering Meedoen-plus traject door Ondersteuningscoördinator in samenspraak met mentor, vakdocent en teamleider. Ouders en leerling kunnen wensen aangeven.
Extra informatie	SB is opgenomen in het vaste rooster van de leerling en de leerling is verplicht hieraan deel te nemen. Er wordt in homogene groepen gewerkt aan de gesignaleerde achterstanden, voorlezen van teksten, ect. Ook kan verrijkingstof worden geboden.
MEEDOEN	Dyslexiebegeleiding
Inhoud (wat is het)	Tijdens groepsbijeenkomsten in klas 1 wordt aandacht besteed aan de gevolgen van dyslexie en hoe hiermee om te gaan binnen de locatie. Daarnaast wordt gerichte ondersteuning geboden op leerling niveau. De ondersteuning is er op gericht dyslectische leerlingen te motiveren, zo goed mogelijk te compenseren en aan te leren hoe om te gaan met de compensatiemiddelen/mogelijkheden.
Wat is het doel	Leerlingen vinden steun bij elkaar en de dyslexiecoach in hun leerproblematiek. Ze leren omgaan met dyslexie binnen de school. Kennen de compenserende mogelijkheden en middelen en kunnen die zo optimaal mogelijk benutten. De leerlingen ervaren zo weinig mogelijk hinder van hun dyslexie en blijven gemotiveerd voor schoolwerk.
Voor wie	De groepsbijeenkomsten zijn voor de dyslectische leerlingen uit klas 1. De individuele ondersteuning is voor alle dyslectische leerlingen binnen de school.
Door wie	Dyslexiecoach
Intensiteit	Groepsbijeenkomst; gedurende de eerste 10/12 schoolweken; 1 lesuur per week tijdens het Studiebegeleidingsuur. Op individueel niveau afhankelijk van ondersteuningsbehoefte. Is er structurele ondersteuning nodig dan zal dit binnen het Meedoen-plus
Voorwaarden/procedure	Er moet bij de leerling sprake zijn van dyslexie, wat blijkt uit een gedegen dyslexieonderzoek met daarbij behorende verklaring afgegeven door een erkende instantie.
Extra informatie	Per leerling wordt a.d.h.v. de situatie en vakken gekeken welk aanbod afdoende is.

MEEDOEN	Individuele ondersteuning bij leerproblemen
Inhoud (wat is het)	Individuele ondersteuning bij leerproblemen. Er wordt zowel preventief als curatief gedurende bepaalde tijd ondersteuning geboden bij het omgaan met de specifieke leerproblematiek bij diverse vakken. Voorbeelden: interpreteren van opdrachten, pre-teaching, ondersteuning leren van toetsen, voorlezen van teksten, herhalen van basisstof.
Wat is het doel	Dusdanige compensatie en ondersteuning bieden waardoor de leerling schoolwerk kan afronden, meer inzicht krijgt in de leervaardigheid, voldoende kan halen, gemotiveerd blijft en uiteindelijk zelfstandiger schoolwerk kan uitvoeren.
Voor wie	Leerlingen met hardnekkige- en/of gediagnosticeerde leerproblematiek, welke tot dusdanige belemmeringen leiden in het volgen van bepaalde vakken dat er zware onvoldoendes (dreigen te) worden behaald en achterstanden (dreigen te) ontstaan.
Door wie	Individueel begeleider
Intensiteit	1 of meerdere keren per week 1 lesuur.
Voorwaarden/procedure	Hardnekkige- of gediagnosticeerde leerproblemen. Indicering Meerdoen-plus traject door Ondersteuningscoördinator in samenspraak met leerkracht basisschool (aanmelding klas1), mentor, vakdocent en teamleider. Ouders en leerling kunnen wensen aangeven.
Extra informatie	Per leerling wordt a.d.h.v. de situatie en vakken gekeken welk aanbod afdoende is.

MEEDOEN	Individuele ondersteuning bij executieve functies
Inhoud (wat is het)	Individuele ondersteuning bij hiaten in executieve functies bij leerlingen. Er wordt zowel preventief als curatief gedurende bepaalde tijd ondersteuning geboden bij het aanleren en inoefenen van studievaardigheden en leerstrategieën. Voorbeelden: ondersteuning bij planning, taakaanpak, concentratie, motivatie
Wat is het doel	Dusdanige compensatie en ondersteuning bieden waardoor executieve functies worden ontwikkeld en de leerling tot voldoende zelfstandig werken en leren komt, gemotiveerd blijft en schoolwerk voldoende kan afronden.
Voor wie	Leerlingen met hiaten in de executieve functies die moeilijk tot werken en leren (dreigen te) komen en hierdoor achterstanden (dreigen) op te lopen.
Door wie	Individueel begeleider
Intensiteit	1 of meerdere keren per week 1 lesuur.
Voorwaarden/procedure	Indicering Meedoen traject door Ondersteuningscoördinator in samenspraak met leerkracht basisschool (aanmelding klas1), mentor, onderwijsassistent, docententeam, teamleider. Ouders en leerling kunnen wensen aangeven.
Extra informatie	Per leerling wordt a.d.h.v. de situatie en vakken gekeken welk aanbod afdoende is.

Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren

MEEDOEN	Weerbaarheidstraining
Inhoud (wat is het)	Sociale weerbaarheidstraining. Training voor leerlingen klas 1 en 2 waarbij vertrouwen in kunnen en sociale interactie wordt vergroot.
Wat is het doel	Het vergroten van het sociaal en emotioneel welbevinden van de leerling. Door fysieke- en cognitieve opdrachten krijgt de leerling meer zelfvertrouwen, worden de sociale vaardigheden vergroot en leert de leerling opkomen voor zichzelf.
Voor wie	Groepsarrangement voor leerlingen die sociaal minder vaardig zijn, zich onveilig voelen in de groep, onzeker zijn.
Door wie	Gespecialiseerde docent van de locatie + Stipe medewerkers
Intensiteit	Het programma wordt in de onderbouw klas 1 en 2 jaarlijks 1 keer aangeboden gedurende 10 weken 2 lessen. Maximaal 12 leerlingen in een groep.
Voorwaarden/procedure	Signalering door de mentor, docententeam, ouders of JGZ. De mentor schakelt na overleg met de ouders, de leerling door naar de training.
Extra informatie	Methodiek "Emotionele intelligentie"- G-denken , Rots en Water, Spellen sociale vaardigheden. Wordt aangeboden tijdens studiebegeleidingsuur op rooster + mentoruur. De training is voor een beperkte groep beschikbaar. Mentoren zullen met teamleider en ondersteuningscoördinator prioritering aangeven. Ook zal de SSAT hierbij leidraad zijn.

MEEDOEN	Faalangstreductie/examenvreesreductie training
Inhoud (wat is het)	Training voor klas 3 en 4 leerlingen waarbij positief omgaan met en verminderen van faalangst en stress wordt geoefend en aangeleerd.
Wat is het doel	Het vergroten van het emotioneel welbevinden van de leerling. Door fysieke- en cognitieve opdrachten krijgt de leerling meer vertrouwen in eigen kunnen en kan de leerling beter omgaan met (examen)stress.
Voor wie	Groepsarrangement voor leerlingen die onzeker zijn over hun kunnen en stress ervaren bij het maken van leerwerk en toetsen.
Door wie	Gespecialiseerde docent van de locatie + Stipe medewerkers
Intensiteit	Het programma wordt in de bovenbouw klas 3 en 4 jaarlijks 1 keer aangeboden gedurende 6 weken 2 lessen. Maximaal 15 leerlingen in een groep.
Voorwaarden/procedure	Signalering door de mentor, docententeam, ouders of JGZ. De mentor schakelt na overleg met de ouders, de leerling door naar de training.
Extra informatie	Methodiek: G-denken. Diverse materialen uit verschillende faalangstreductie trainingen. Stress reducerende oefeningen en SSAT. De training is voor een beperkte groep beschikbaar. Mentoren zullen met teamleider en ondersteuningscoördinator prioritering aangeven. Ook zal de SSAT hierbij leidraad zijn.

MEEDOEN	Individuele ondersteuning voor leerlingen met een motivationele- en/of gedragsmatige ondersteuningsbehoefte
Inhoud (wat is het)	Individuele ondersteuning kan geboden worden bij moeite met impulsbeheersing, motivatie, en extrinsiek- of intrinsieke gedragsproblematiek. De leerling heeft een vaste begeleider in de school. De begeleiding kan bestaan uit reflectiegesprekken, haalbare doelen stellen, het maken van juiste keuzes, het aanleren van gewenst gedrag, positieve oplossingen zoeken, afspraken maken en hiermee oefenen Met behulp van gespreksvoering, gespecialiseerde methodieken, spelvormen, afspraakkaarten, e.d. wordt samen met de leerling (en eventueel ouders) gewerkt aan gedragsverandering en een positief welzijn van de leerling.
Wat is het doel	De leerling wordt individuele ondersteuning geboden om blijvend wenselijk gedrag binnen de school te laten zien en daarnaast een positief zelfbeeld en reëel toekomstperspectief te ontwikkelen.
Voor wie	Leerlingen met opvallende gedragingen binnen de school. Voorbeelden hiervan kunnen zijn: niet tot werken komen in de klas, concentratieproblemen, grensoverschrijdend gedrag, sombere gedachten, pestgedrag, pestslachtoffers
Door wie	Individueel begeleider
Intensiteit	De ondersteuning kan worden geboden gedurende een afgebakende periode van minder dan een schooljaar en in afbouw gedurende eerste begeleidingsweken. Bij begin van het begeleidingstraject kan meerdere malen per week ondersteuning geboden worden. Blijft dit meer dan enkele weken nodig, dan wordt er een Meerdoen traject ingezet,
Voorwaarden/procedure	Indicering Meerdoen Plus traject door Ondersteuningscoördinator in samenspraak met leerkracht basisschool (aanmelding klas1), mentor, docententeam, teamleider. Ouders en leerling kunnen wensen aangeven.
Extra informatie	Bij verzuim kan ook het thuiszittertraject van het SWV ingezet worden

(School)loopbaanondersteuning

MEEDOEN PLUS	Warme overdracht PO-VO
Inhoud (wat is het)	Gesprek met de leerkracht groep 8 of intern begeleider van alle nieuw aangemelde leerlingen a.d.h.v. formulier ; bezoek basisschool" zodat alle benodigde informatie over de leerling en zijn ondersteuningsbehoefte bekend is.
Wat is het doel	De informatie is uitgangspunt voor toekenning van de diverse ondersteuningsmogelijkheden, indeling bij studiebegeleiding en de klassen indeling. Voor elke leerling wordt een handelingsplan gemaakt met daarin de ondersteuningsbehoefte en de praktische inzet van hulp en begeleiding. Hierdoor wordt de overstap PO-VO voor de leerling zo goed mogelijk gestroomlijnd.
Voor wie	Alle nieuwe leerlingen klas 1
Door wie	Ondersteuning coördinator, vaste bezoekers basisscholen
Intensiteit	Alle scholen die aanmelden worden bezocht. De ondersteuning coördinator is op de basisschool aanwezig bij bespreking ouders, intern begeleider over de evaluatie van het ondersteuningsperspectief plan van een leerling met een specifieke hulpvraag. Het nieuwe OPP met de specifieke ondersteuningsbehoefte voor het VO wordt in dit gesprek afgestemd.

Voorwaarden/procedures	Privacy reglement wordt in acht genomen. In week 2 van het nieuwe schooljaar wordt de verkregen informatie met ouders besproken en geverifieerd
Extra informatie	

MEEDOEN PLUS	Programma overstap po-vo en meeloopdag voor leerlingen die moeite hebben met de overstap van Po naar VO
Inhoud (wat is het)	Voor leerlingen die moeite hebben met de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs een overstapprogramma. Er wordt een meeloopdag voor de leerling georganiseerd voorafgaand aan de overstap.
Wat is het doel	De overstap vergemakkelijken door termen, roosters, namen en regels vooraf te bespreken.
Voor wie	Leerlingen met moeite in de overstap van groep 8 naar klas 1
Door wie	Eigen leerkracht/intern begeleider PO en ondersteuningscoördinator VO
Intensiteit	Het overdrachtsmapje kan elke moment worden ingezet. De meeloopdag/dagdeel wordt ingepland.
Voorwaarden/procedures	Tijdens de warme overdracht wordt deze optie besproken en afgestemd met de leerkracht van PO.
Extra informatie	

MEEDOEN PLUS	Warme overdracht VO- vervolgopleiding
	Extra persoonlijke betrokkenheid in keuze vervolgopleiding door decaan van de locatie. Gesprek met het ondersteuningsbureau van de vervolgopleiding door mentor/begeleider zodat alle benodigde informatie over de leerling en zijn ondersteuningsbehoefte bekend is.
Inhoud (wat is het)	Voor leerlingen die moeite hebben met de overstap van het voortgezet onderwijs naar de vervolgopleiding.
Wat is het doel	De schoolloopbaan van de leerling veilig stellen, VSV tegen gaan, de ondersteuning waarborgen, de leerling perspectief, veiligheid en structuur bieden.
Voor wie	Alle leerlingen met een persoonlijk begeleider
Door wie	Mentor, decaan, begeleider, ondersteuningscoördinator,
Intensiteit	
Voorwaarden/procedures	Privacy reglement wordt in acht genomen. De vervolgopleidingen worden doorgegeven aan de ondersteuningscoördinator. Deze maakt een selectie van leerlingen waar warme overdracht bij nodig is. Na afstemming met ouders en leerling wordt contact gezocht met het ondersteuningsbureau van de vervolgopleiding.
Extra informatie	

Bijlage 3: Totaal overzicht voorzieningen SWV Zuidoost-Friesland

Specifieke voorziening	Entree CSG Liudger Splitting
Inhoud (wat is het)	Het aanbieden van leerstof volgens het PTA aan l.l. van 15 jaar en ouder, die niet goed kunnen functioneren op onze school (bb, bk en soms mavo)
Wat is het doel	De kans krijgen om op reguliere wijze hun diploma (startkwalificatie) te halen en naar het mbo (niveau 1, soms niveau 2) kunnen
Voor wie	Voor elke leerling van de Splitting, die het niet in staat is om via de reguliere wijze het vo-diploma te halen
Door wie	Docenten van de Splitting
Extra informatie	2 dagen in de week volgt de leerling de lessen Nederlands, rekenen en burgerschapskunde. Engels is facultatief. De overige 3 dagen lopen zij elders stage. Dit moeten zij zelf regelen, maar wordt gemonitord door de Entree-docenten

Specifieke voorziening	008 CSG Liudger Splitting
Inhoud (wat is het)	Leerlingen kunnen in 008 aan hun schoolwerk werken of ze zijn er uitgestuurd
Wat is het doel	Leerlingen kunnen hun werk beter maken, doordat ze op een rustige plek zitten. Leerlingen die eruit gestuurd zijn kunnen via het herstelprotocol aan terugkeer in de klas werken
Voor wie	Voor leerlingen die gebaat zijn bij een rustige werkplek of een Time Out nodig hebben. Leerlingen die even niet welkom zijn in de klas.
Door wie	Door de pedagogische onderwijsassistent
Extra informatie	De leerlingcoördinator beslist wie hier gebruik van mogen maken.

Specifieke voorziening	OLC CSG Liudger Splitting
Inhoud (wat is het)	Leerlingen kunnen in het Open Leer Centrum (OLC) aan hun schoolwerk werken
Wat is het doel	Leerlingen kunnen hun werk beter maken, doordat ze op een rustige plek zitten
Voor wie	Voor leerlingen die gebaat zijn bij een rustige werkplek
Door wie	Door pedagogische begeleider
Extra informatie	De coach en het OT beslist wie hier gebruik van mogen maken. Docenten maken er gebruik van, omdat een uitgestuurde leerling hier terecht kan.

Specifieke voorziening	Leerwerktraject Aeres Buitenpost
Inhoud (wat is het)	Leerwerktraject (LWT) Binnen het LWT wordt gewerkt met een aangepast programma; 2 dagen stage en 3 dagen les binnen de locatie met theoretische opdrachten gerelateerd aan stage en/of praktijklessen. Er wordt examen gedaan in Nederlands en het praktijkdeel. Diploma is BBL-niveau. Er wordt opgeleid naar een MDO 2 setting.

Wat is het doel	Leerlingen behalen via een meer praktische route een BBL diploma. Doordat de leerling sterk gemotiveerd is voor stage, praktijkvakken en praktisch gerichte opdrachten is de leerling in staat op positieve wijze deel te nemen aan het onderwijsproces. Er wordt een BBL diploma behaald.
Voor wie	Leerlingen die praktisch ingesteld zijn en zeer gemotiveerd zijn om via een meer praktische route in staat zijn een BBL diploma te behalen.
Door wie	Kernteam LWT
Extra informatie	Per leerling wordt per situatie beoordeeld of de leerling in aanmerking komt voor een LWT traject. Er wordt een OPP opgesteld. Binnen de school is dit traject voor een beperkt aantal leerlingen beschikbaar. Bovenstaande personen indiceren en prioriteren.

Specifieke voorziening	8+Opstapklas Aeres Buitenpost
Inhoud (wat is het)	De 8+Opstapklas biedt basisschoolleerlingen de mogelijkheid na groep 7 over te stappen naar een specifieke groep binnen Aeres Buitenpost. Binnen deze groep wordt een afwisseling tussen praktijk- en theoriegerichte vakken aangeboden. Leerlingen met een meer praktisch inslag, wordt binnen deze groep een meer passend aanbod gedaan dan in de reguliere groep 8 van de toelverende school. De motivatie en concentratie voor theoretische vakken wordt gestimuleerd door aan het werk te gaan binnen een meer praktische en uitdagende setting. De schoolvorderingen op gebied van rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen worden via individuele leerlijnen aangeboden in een kleine groepssetting van maximaal 15 leerlingen met een vast docententeam.
Wat is het doel	Leerlingen motiveren door een meer passend aanbod te bieden dan in de reguliere groep 8 op de basisschool geboden kan worden. Door een uitdagende en afwisselend aanbod worden de praktische vaardigheden aangesproken en de motivatie om het werken aan de theoretische basisvaardigheden versterkt. Het instroomniveau wordt, door het aanbieden van een individuele leerlijn behaald, waardoor instroom in klas 1 VMBO mogelijk is.
Voor wie	Leerlingen groep 7 waarbij de motivatie ontbreekt om de reguliere groep 8 te doorlopen of de basisschool ontgroeid zijn. Groep 8 leerlingen die nog niet aan het instroomniveau kunnen voldoen, maar wel de potentie hebben om een VMBO diploma te kunnen behalen. Leerlingen die praktisch ingesteld zijn, gemotiveerd zijn voor groene praktijkvakken, waarbij didactische groei zichtbaar is en gemotiveerd zijn voor de 8+Opstapklas.
Door wie	Vaste docent theoretische vakken + vakdocenten praktijk
Extra informatie	Per leerling wordt per situatie beoordeeld of de leerling in aanmerking komt voor de 8+Opstapklas. Er wordt een OPP opgesteld. Binnen de school is dit traject voor een beperkt aantal leerlingen beschikbaar. Bovenstaande personen indiceren en prioriteren.

Specifieke voorziening	Gomarus College
Inhoud (wat is het)	Ondersteuningslokaal 'Lokaal 16'
Wat is het doel	Een plek waar leerlingen tot rust kunnen komen, prikkelarm kunnen werken en ondersteuning kunnen krijgen van een leerlingbegeleider.
Voor wie	Leerlingen die dit nodig hebben, aanmelding loopt via de ondersteuningscoördinator
Door wie	Onderwijsassistent
Extra informatie	Open: elke dag het 1e t het 5e lesuur

Specifieke voorziening	Mediumvoorziening TOS Singelland VHS

Inhoud (wat is het)	Het bedienen van leerlingen op maat (zoals georganiseerd in onze Onderwijs Op Maat klassen en Traject op Maat groep) wordt in onze visie met betrekking tot passend onderwijs tot uiting gebracht. Bovendien verdient ieder kind optimale ontwikkelingsmogelijkheden. Met aandacht voor verschillen, maar ook respect en openheid in en om de school. Daarin nemen de TOS leerlingen een natuurlijke plek in binnen onze school. De groei naar een mediumvoorziening van Kentalis waarbij de VHS een passend aanbod wil vormgeven voor leerlingen die voorheen wellicht aangewezen waren op een speciale school is daarvoor een passend antwoord
Wat is het doel	Een medium voorziening is een onderwijssetting op een school voor regulier onderwijs waar meerdere leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis en de docenten structurele begeleiding krijgen van, ondersteund worden door experts vanuit Kentalis en waar uitwisseling plaatsvindt van expertise tussen regulier en speciaal onderwijs.
Voor wie	De TOS groep is in eerste instantie bedoeld voor leerlingen met een TOS indicatie, die gepaard gaat met een arrangement (licht/medium). Maar de voorziening is ook bedoeld voor leerlingen die weliswaar geen TOS indicatie hebben, maar wel kenmerken bezitten waardoor de taalverwerving problemen oplevert.
Door wie	Gezamenlijke voorziening die gerund wordt logopedist van de VHS (Margriet Otter en een consultant van Kentalis)
Extra informatie	Dhr. A. Visser

<i>Specifieke voorziening</i>	<i>OOM KT en OOM BK Singelland VHS</i>
Inhoud (wat is het)	Een OOM-klas bestaat uit ongeveer 18 leerlingen. Rondom elke klas is een klein team docenten gevormd met een deskundige mentor, die meerdere vakken geeft (en ongeveer 8-12 uur aan de klas gekoppeld is). Het docententeam heeft ervaring met leerlingen met leerproblemen. Het onderwijs wordt gegeven volgens het principe van de 'effectieve' instructie. Er wordt een consistente structuur geboden in en buiten de les; lesuitval komt niet voor. De omgang met de leerling en het aanbod is zodanig dat de leerling succeservaringen opdoet. Er is een sterk zorgteam rond de leerlingen gevormd en er is intensief contact met de ouders. De mentoren bezitten een meer dan gemiddeld arsenaal aan interventies en ondersteuningsvaardigheden voor leerlingen met: <ul style="list-style-type: none"> - Internaliserende problemen - Leerproblemen - Werkhoudingsproblemen - Motivatie problemen De mentoren overleggen veelvuldig, ook met de teamleiders, vakleerkrachten en eventuele begeleiders/hulpverleners. De OOM-klassen zitten in een aparte vleugel van het gebouw.
Wat is het doel	De leerlingen zitten in een gestructureerde leeromgeving, waar veiligheid, overzicht en aandacht voor het sociale en didactische proces centraal staat om aansluiting te vinden met het bovenbouwprogramma BBL, KBL en TL. De einddoelen van de onderbouw zijn leidend bij deze vraag. Er zijn OOM BBL/KBL klassen, speciaal gericht op de bovenbouw BBL en KBL. Er zijn ook OOM KBL/TL klassen, waarbij het nog onduidelijk is of een keuze voor de (G)TL wordt gemaakt of KBL.
Voor wie	Een groot deel van de leerlingen in de OOM heeft een LWOO aanwijzing of PRO-beschikking. Ook leerlingen die niet voldoen aan deze criteria, maar wel

	aangewezen zijn op veel (extra) steun en begeleiding, worden toegelaten tot deze voorziening.
Door wie	Op de VHS is een team OOM, geleid door een teamleider. Bovendien is er een ondersteuningsteam gekoppeld aan deze voorziening
Extra informatie	Dhr. A. Visser

Specifieke voorziening	Taalloket Singelland VHS
Inhoud (wat is het)	Het taalloket is een ruimte in "huiskamerstijl" voor de nieuwkomers op de VHS en andere locaties van Singelland. Nieuwkomers zijn leerlingen met een anderstalige en culturele achtergrond. Het betreft leerlingen die al dan niet met ouders/verzorgers gevlucht zijn vanuit het Midden- Oosten, Afrika en Azië. Ook zijn het leerlingen die gemigreerd zijn vanuit Oost- Europese landen of Zuid-Amerika.
Wat is het doel	In het taalloket werken de nieuwkomers in een huiskamer omgeving. Zo kunnen ze onder begeleiding huiswerk maken aan een ronde tafel, er staan vaste computers op een bureau voor het maken werkstukken en presentaties. Op een bank kan in alle rust een boek of tijdschrift gelezen worden. Er kan gebruik gemaakt worden van woordenboeken in eigen taal, de atlas of andere naslagwerken. Er wordt extra uitleg gegeven, SO's , toetsen, tentamens en examens worden voorbereid. Door succeservaringen op te doen worden de nieuwkomers gestimuleerd en wordt het zelfvertrouwen vergroot. Maar ook is het een ruimte om de dag door te nemen met een kop thee. Natuurlijk kan er met een maatje/buddy/medeleerling samengewerkt worden. Beoogde effect Het beoogde effect van loket is: <ul style="list-style-type: none"> ● Het algemene taalniveau gaat omhoog waardoor minder onvoldoendes. ● Het slagingspercentage van nieuwkomers wordt positief beïnvloed en er ontstaat een snellere integratie ● Het zelfvertrouwen groeit door vergroten van o.a. mondelinge taalvaardigheid
Voor wie	NT2 leerling
Door wie	Mevr. A. Balt
Extra informatie	

Specifieke voorziening	Structuurklas 1 en klas 2 KT Singelland VHS
Inhoud (wat is het)	De structuurklas bestaat uit ongeveer 18 leerlingen. Rondom elke klas is een klein team docenten gevormd met een deskundige mentor, die meerdere vakken geeft (en ongeveer 8-12 uur aan de klas gekoppeld is). Het docententeam heeft ervaring met leerlingen met leerproblemen. Het onderwijs wordt gegeven volgens het principe van de 'effectieve instructie'. Er wordt een consistente structuur geboden in en buiten de les; lesuitval komt niet voor. De omgang met de leerling en het aanbod is zodanig dat de leerling succeservaringen opdoet. Er is een sterk ondersteuningsteam rond de leerlingen gevormd en er is intensief contact met de ouders. De mentoren bezitten een meer dan gemiddeld arsenaal aan interventies en ondersteuningsvaardigheden voor leerlingen met: <ul style="list-style-type: none"> - Internaliserende problemen - Leerproblemen - Werkhoudingsproblemen - Motivatieproblemen

	De mentoren overleggen veelvuldig, ook met de teamleiders, vakleerkrachten en eventuele begeleiders/hulpverleners.
Wat is het doel	De leerlingen zitten in een gestructureerde leeromgeving, waar veiligheid en overzicht en aandacht voor het sociale en didactische proces centraal staat om aansluiting te vinden met het bovembouwprogramma KBL en TL. De einddoelen van de onderbouw zijn leidend bij deze vraag.
Voor wie	Een groot deel van de leerlingen in de structuurklas heeft een LWOO aanwijzing. Veelal is de onderwijsondersteuning behoefte structureel van aard: hulp bij planningsvaardigheden, ondersteuning bij taakgerichtheid en doorzettingsvermogen en overzichthouden.
Door wie	Docenten en ondersteuningsteam
Extra informatie	Dhr. A. Visser

<i>Specifieke voorziening</i>	Structuurklas Singelland Drachtster Lyceum
Inhoud (wat is het)	Een HAVO onderbouw klas, met maximaal 24 leerlingen
Wat is het doel	Meer overzicht en structuur voor leerlingen die daar behoefte aan hebben.
Voor wie	Maximaal 8 leerlingen van de klas met een diagnose waaruit blijkt dat zij behoefte hebben aan extra structuur. De klas is bedoeld voor leerlingen met internaliserend gedrag. De overige leerlingen zijn leerlingen die geen diagnose hebben maar goed passen bij leerlingen met een structuurbehoefte.
Door wie	Docenten die affiniteit hebben met de doelgroep.
Extra informatie	Aanmelden voor de structuurklas kan aangegeven worden op het aanmeldformulier. Leerlingen die op basis van diagnose worden aangemeld worden eerst door het ondersteuningsteam uitgenodigd voor een intakegesprek, om de ondersteuningsbehoefte van de leerling te verhelderen. En vast te stellen of de structuurklas voldoende ondersteuning voor de leerling biedt. Leerlingen met een contra diagnose (bijvoorbeeld externaliserend gedrag) worden niet in de structuurklas geplaatst. Plaatsing op basis van beschikbare plekken